

[Zaměřenost na „objektivitu“ či „předmětnost“ u nejstarších filosofů]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2005](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2005](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 6. 7. 2005

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 6. 7. 2005

[Zaměřenost na „objektivitu“ či „předmětnost“ u nejstarších filosofů]

Už nejstarší filosofové zřetelně ukazují svou zaměřenost na „objektivitu“, resp. na „předmětnost“: ale vycházejíce z nějakého předmětného počátku (ARCHÉ), mohli se tázat jen po tom, co – na rozdíl od tohoto počátku, který je nejenom první, ale který nevznikl a nikdy ani nezanikne, ale stále trvá, ba „vládne“ – vskutku vzniká a později také zaniká, tj. je charakterizováno jako TO FYSIKON – tedy tázat se po FYSIS. FYSIS se stává trvalým a stále nedořešeným problémem právě proto, že se vzpírá objektivacím, že ji v pravém slova smyslu nelze dost dobře zpředmětnit. Proč vlastně klade FYSIS – a tím každá „fysická skutečnost“ – takový odpor, když má být myšlenkově uchopena tím pojmovým způsobem, který vynalezli a do značná dokonalosti dovedli už staří Řekové? Základním problémem je už sama rozdílná skutečnost toho, co nemá počátku ani konce, od skutečnosti toho, co původně není, pak vznikne, nějaký čas trvá, a pak opět zaniká. Řekové to chápali tak, že pravá skutečnost je jen ta, která nevzniká a nezaniká, zatímco ta skutečnost, která vzniká a zaniká, je jen čímsi odvozeným, jde to skutečnost „druhé cenové skupiny“, druhého řádu, tedy druhořadá.

(Písek, 050706–1.)